

Jaarverslag 2025 IVN-Almere

Inleiding

Ook dit jaar is de vereniging erg actief geweest. Er zijn 10 excursies georganiseerd met gemiddeld 11 deelnemers. We hebben meegedaan met vier landelijke dagen: NL-Doet, Voorjaarsfeest, Slootjesdag en het Herfstfeest. Deze dagen zijn allemaal goed bezocht. Ook waren we aanwezig op de Cultuurdag Almeerderzand, het Zomerbries festival op het Utopia eiland van het Floriade terrein en de Groene plantenmarkt. Eveneens waren wij in oktober aanwezig in de bibliotheek op 50+ dag met een IVN stand en ook op de Dag van de Pleegzorg waren we aanwezig met een stand. De Jeugd natuurclub - de Flevokijkers met 12 leden - zijn in september van start gegaan met maandelijks een activiteit. De Flevokijkers hebben 1 begeleider die soms wordt bijgestaan door een IVN gids. Voor vervoer naar de activiteiten zorgen de ouders. De Flevokijkers hebben een eigen WhatsApp groep. Met Staatsbosbeheer hebben we nog steeds geen overeenstemming om excursies te organiseren in hun gebieden.

Verenigingsnieuws

Het ledental van de vereniging is hetzelfde als in 2024 en staat nu op 173 leden. Het bestuur heeft 8 maal vergaderd. De vergaderingen zijn openbaar. Iedereen is welkom op deze vergaderingen. Het bestuur bestaat nu uit 4 bestuursleden en 2 coördinatoren. Op de vorige ALV heeft onze voorzitter Jan van den Bos aangegeven te stoppen met het bestuurswerk. Op de ALV 2025 die gehouden zal worden op 19 april 2016 zal Jan zijn voorzitterschap overdragen. Gelukkig kan het bestuur een nieuwe kandidaat voordragen alsmede een nieuw bestuurslid. Ook in de Bostuin, jarenlang gecoördineerd door Herbert Koster zijn veranderingen, nu Herbert heeft aangegeven een stapje terug te willen doen. Binnen de groep van vrijwilligers zijn inmiddels zijn coördinatie werkzaamheden verdeeld. Dit geldt ook voor de website die Gerard Mars zal gaan bijhouden. De vereniging heeft circa 32 actieve leden. Deze leden zijn actief op onderstaande taken en vaak op meerdere taken:

Bestuur, coördinatoren	6
Natuurgidsen t.b.v. excursies	10
Bomentuin	3
Bostuin	17
Jeugd natuurclub (Flevokijkers)	1
Verfplantenakker	2
PR/nieuwsbrief/website	3
IVN stand, IVN app	2

Expeditie Nieuwe Gezichten

Eind vorig jaar zijn we deze werkwijze gestart, met als doel de vereniging slagkrachtiger te maken door in te zetten op meer actieve leden. Hieraan hebben we uitvoering gegeven door:

- 1) welkomstbrief voor nieuwe leden, die meer gericht is op het stimuleren van leden om vrijwilligerswerk te doen,
- 2) koffiemoment na de excursie om meer contacten te leggen met de leden en aanwezigen,
- 3) organiseren van een nieuwe ledendag. De vereniging wil meer korte cursussen of lezingen geven, zoals de bomencursus en de vlindercursus, lezing over kerkuilen (is in 2025 gerealiseerd). Meer plannen die op de rit staan zijn o.a. PR jaarplan maken en een communicatieplan ontwikkelen.

Overzicht activiteiten

Nieuwjaarswandeling

Januari

zondag 5 januari werd het jaar traditioneel weer afgetrapt bij de Schaapskooi. De ontvangst met koffie en taart, daarna de wandeling door het Vroege Vogelbos met aansluitend een gezellig drankje.

Excursie Beginbos

Het was heerlijk zonnig winterweer met 17 deelnemers, waaronder óók een lid van IVN Leiden. Het thema van deze excursie was “Ontdek winterkenmerken van bomen en struiken”. Een van de gidsen vandaag was dan ook Dirk Slagter, die onlangs een boek hierover heeft uitgebracht. Verder in het bos had hij het over de ‘blozende’ rode kornoelje en werd de vlier uitgebreid besproken. Aldaar vertelde Ad wat over het echt judas oor dat op een van de takken van een vlier zat. Verder zijn tijdens de wandeling nog besproken de schietwilg met aan de top van enkele takken een gal dat lijkt op een bloem, het zogenaamde wilgenroosje. Veroorzaakt door de wilgenroosjesgalmug. Vervolgens een witte paardenkastanje met de kenmerkende naar linksdraaiende stam, volgens Dirk veroorzaakt door een “reus”... ja hoor! Terug bij de parkeerplek aangekomen kon men nog, met een lekker kopje koffie of glas thee in de hand, wat napraten.

Februari

Excursie Vaartsluisbos

Wat een leuke, afwisselende wandeling hadden Jolanda en Geert voor ons (17 deelnemers) bedacht zég! Via de sluis gelegen tussen de Hoge en de Lage Vaart, gingen we eerst even naar het Wilgeneiland. De natuur kan hier volledig haar gang gaan; het lijkt dan ook echt op een oerbos. Hier groeien op dit moment bijna alleen nog wilgen, ongeveer vier soorten, waarvan het meest de schietwilg. Deze kan in verschillende kleurvarianten voorkomen, wij zagen zelfs een oranjekleurige variant. Teruggekomen in het Vaartsluisbos stuitte we al gauw op knaagsporen van de bever, alwaar Jolanda ons wat meer vertelde over dit grootste knaagdier van Europa. Bij een vrij groot bosperceel met bijna alleen maar kersenbomen (in rijen geplant) vroegen wij ons af wát hiervan het doel geweest zou zijn, geen idee! We stonden stil bij een boom met erin een woekering door ziekte -heksenbezem geheten, natuurlijk omdat deze wel een beetje op de bezem van een heks lijkt. Onderweg terug naar het verzamelpunt werden nog één madeliefje en de gewone ereprijs gespot.

Maart

Voorjaarsfeest van Stad en Natuur, Wolunie en IVN

Stad & Natuur maakte er in samenwerking met de Almeerse Wolunie en onze IVN-afdeling weer een echt feest van! De parkeerwachters bij de Muiderweg wisten niet hoe ze alle auto's van bezoekers een plaats konden geven. De Flevokijkers maakten prachtige insectenhôtels. We lieten kinderen uilenballen uitpluizen. Nieuw was ook een IVN-kraam met allerlei natuurvondsten (een kaak van een haai, een vleugel van een buizerd en ook een van een grauwe gans, hout met knaagsporen van een bever, enz. enz.) We deelden heel wat plantjes en zaden uit en gaven natuurlijk voorlichting over onze activiteiten. De Flevokijkers waren actief bezig met het maken van insecten hotelletjes.

NL Doet op Verfplantenakker

Met elf mensen in een ochtend 10 vierkante meter houtsnippers wegkruien? Een hele uitdaging, maar het is gelukt. De verfplantenakker heeft weer mooie paden waar we het hele seizoen plezier van gaan hebben. Hoe leuk was het, dat we bezoek kregen van een groep van GroenLinks-PvdA, onder wie ook twee leden van de Tweede Kamer: Suzanne Kröger en Mariëtte Patijn. Wij kregen van hen een heerlijke plak cake en zij kregen van ons koffie en uitleg over ons werk op de akker

Excursie Spanningsveldbos

Op een zonnige 30 maart liepen Alwin, Jan en Rinus een natuurexcursie in het Spanningsveldbos met 13 deelnemers. Het Spanningsveldbos is een strook bos parallel aan het Beginbos en Vroege Vogelbos tussen Stedenwijk-Zuid en de rijksweg A6. Het is een gevarieerd loofbos met volkstuinten en dierenweiden. Het bos wordt onderhouden door het Collectief Stedenwijk-Zuid Groen in samenwerking met de gemeente. Dankzij het Collectief is het bos toegankelijker gemaakt. Zij bestrijden met succes de reuzenberenklauw. Het bos heeft een kabouterroute en er hangen 24 nestkastjes die jaarlijks gecontroleerd worden. Het Collectief doet ook mee aan Citizen Science onderzoek naar de relatie mezen en bestrijdingsmiddelen

April

Mei

Excursie Sieradenbuurt, voedselbos

Het begon allemaal in 2015/2016 met de aanplant van zo'n 1200 bomen en struiken. Het voedselbos is 5,5 hectare groot en heeft een parkachtige opzet. Er staan heel veel vele notenbomen, klein fruit, een appelboomgaard en vele andere eetbare gewassen. Er zijn kruidenheuvels met wel 15 soorten kruidenplanten. In het kader van invasieve exoten is gesproken over de Aziatische Hoornaar, die in de bijenstal heeft huisgehouden en de daar aanwezige bijen bijna heeft uitgeroeid. Op de eikenbomen werd nog gewezen op het Groot Dooiermos, dat is een korstmos dat graag groeit op een basische ondergrond. In de stad gaat ten gevolg van het verkeer, het schors van eikenbomen dat van nature zuur is, langzaam van zuur naar basisch. Daardoor verdwijnen specifieke korstmossen in de steden die uitsluitend op zure ondergrond groeien.

Juni

Slotjesdag

Op zaterdag 7 juni was weer de jaarlijkse Slotjesdag, waar kinderen vol enthousiasme gezocht hebben naar waterdiertjes. Voorafgaand aan de Slotjesdag heeft Chris in zijn 'waterpak' het riet in de Bospoel weggemaaid. Herbert heeft gezeist en gemaaid. Hierdoor konden de kinderen op meerdere plekken bij het water om met hun schepnetje te vissen. Chris en Herbert, bedankt namens de aanwezige kinderen.

Door de slechte weersvoorspelling waren er minder kinderen dan we gehoopt hadden. Uiteindelijk viel het weer best mee. De aanwezige kinderen hadden geen last van de regen en waren met veel plezier uren met de visnetjes in de weer. Ze bleven zich verwonderen over alle beestjes die ze vonden: salamandertjes, juffertjes, schaatsenrijders, libellelarven, posthoornslakken, poelslakken, bloedzuigers. Zelfs een groene kikker, die we de hele middag hoorde kwaken, werd gevangen. De kinderen gingen trots met hun welverdiende Slotjesdag-diploma naar huis!

Spottfestival

Er waren bijzonder veel activiteiten georganiseerd: bellenblazen met XXL zeepbellen, Funbiken, met de ecar de Oostvaardersplassen in, vogelwandelingen en nog veel meer. Het was druk met heel veel kinderen en omdat bijna iedereen met de auto kwam, was de parkeerplaats al snel vol en moest buiten het terrein worden geparkeerd.

Het IVN stond daar met een kraam, met natuurlijk onze IVN info, de zonnedroger van Jan met diverse theetjes en de voeldoos. Voor de zonnedroger was zeker belangstelling, Jan legde uit de werking zonnedroger en mensen konden het resultaat proeven in een theetje en de alle reacties waren "oh, dat is wel erg lekker".

Excursie Noorderplassen-West

Met maar liefst twintig deelnemers, waaronder een groot aantal gezellige mensen van de club Nieuwe Mensen Leren Kennen, begonnen we aan de rondwandeling op het schiereiland La Isla Bonita. De gidsen van vandaag, Geert en Rinus, hadden een mooie route, soms over smalle paadjes, uitgezet in dit natuureservaat. Sinds de Schotse hooglanders er niet meer grazen, is alles hier nu lekker doorgegroeid. Onder andere akkerdistel, bezemkruiskruid, bijvoet, dijkviltbraam, duizendguldenkruid, glad walstro, heermoes, Jakobskruiskruid en Sint-janskruid zijn de revue gepasseerd. Ook hoorden we onder meer de Cetti's zanger en de roodborsttapuit.

Juli

Kriebelbeestjes Festival

Op de Kempphaan, Bij Stad en Natuur gaven Harry Muller en Rinus Hofs namens het IVN met twee tafels vorm en inhoud. Er zijn vooral kinderen met ouders en of grootouders op het festival. Wij hadden de "voelbox" met relevante voorwerpen gepositioneerd en een tafel braakballen uitpluizen om de inhoud te herleiden. Werkvormen die door kinderen goed worden ontvangen. En ook bij menig volwassene begon de onderzoekende geest te kriebelen

Augustus

Excursie Lumierepark

De weergoden waren ons op deze dag goed gezind want het was heerlijk rustig zomerweer. De dienstdoende gidsen Barbara en Harry hadden, wat later bleek, een hele leuke avontuurlijke route door het park bedacht. Ook Omroep Flevoland was er in het begin bij om een kleine reportage te maken. De eerste stop was bij een laantje met kastanjabomen waarvan zo'n beetje alle bladeren behoorlijk waren aange-tast door de kastanjemineermot. Bij het Weerwater aangekomen werd nog even stilgestaan bij het beeld van Enith Brigitha, voormalig zwemster. Ze is de eerste gekleurde vrouw die een Olympische medaille won voor Nederland. Even verderop stond een zomereik met daarin zogenaamde knoppergallen, veroorzaakt door de knoppergalwesp. Van de "Mooie wilde bloemen", thema van de excursie, waren er helaas al velen zo goed als uitgebloeid. Wél nog mooi waren onder andere het boerenwormkruid, harig wilgenroosje, knoopkruid, smeewortel en wilde cichorei. In het gedeelte Natuurbos konden we duidelijk beversporen zien.

September

Excursie Overgooische Zoom

De start van de excursie was bij nutstuinvereniging De Windhoek. Een plek waar zeker voor vogels veel voedsel te vinden is. Het was dan ook niet vreemd dat we putters (distelvink) zagen die zich tegoed deden aan de zaden in uitgebloeide kaardenbollen. Rinus vertelde dat men vroeger in Ierland esenhout uit Nederland gebruikte voor het maken van sticks voor de sport hurling. Jan legde uit waarom in grote delen van Flevoland naaldbomen niet goed gedijen. Dit heeft te maken met de grondsoort: zij houden niet van die 'zware' kalkrijke zeeklei, maar verkiezen zandgronden, zoals op de Veluwe bijvoorbeeld. In de Overgooische Zoom aangekomen werd verteld dat daar een gebied is waar nooit gebouwd zal mogen worden vanwege grote cultuurhistorische waarde. Op restanten van een daar vroeger gelegen rivierduin zijn sporen gevonden van de zogenaamde Swifterbantcultuur (ca. 5300-3400 v. Chr.).

Onderweg terug naar het startpunt zijn onder andere nog de revue gepasseerd: het boerenwormkruid, knoopkruid, de tulpenboom, trompetboom en Anna Paulowna-boom. Sleedoornbessen zijn lekker zoet als de vorst 'eroverheen' is geweest óf stop ze even in de vriezer. Bij een bloeiende heder (klimop) was het een drukte van jewelste, heel veel bijen en andere insecten.

Herfstfeest van Stad en Natuur, Wolunie en IVN

Op een dag die zomers aanvoelde was er het herfstfeest van Stad & Natuur, de Almeerse Wolunie en IVN in het Vroege Vogelbos. Bij ons konden bezoekers genieten van onder andere een uitgebreide theeproeverij (met kruiden uit de Bostuin) en ook voor de kinderen hadden we een aantal leuke activiteiten. Voor de kinderen was er pijl en boog schieten op een appel, zoals bij Willem Tell

Oktober

Excursie Vroege Vogelbos

Met maar liefst 20 enthousiaste deelnemers begonnen we aan de excursie op deze ietwat winderige herfstdag. We hadden amper vijf meter gelopen óf de eerste paddenstoelen dienden zich al aan, in dit geval een aantal mooie honingzwammen. Nabij deze poel staat ook een dik stuk stam van een populier helemaal begroeid met hедера (klimop) waarop het nog gonsde van de insecten. Zo kunnen zij nog vóór de winter van deze laatbloeier profiteren door zoveel mogelijk nectar te ‘drinken’. Tijdens de wandeling kwamen we echt heel veel soorten paddenstoelen tegen. Gelukkig was een van de gidsen Huib, onze paddenstoelenexpert. Vaak was dan ook te horen: “Help, Huib. Kom erbij, welke paddenstoel is dit?” Nou, ga er maar voor zitten want ‘in volgorde van opkomst’ waren het de volgende: de peksteel, elfenbank, geweizwam, echte tonderzwam, zwavelkop, meniezwam, kogelhoutskoolzwam, viltig judasoor, kroontjesknotszwam, stobbezwam, zwerminktzwam, paarse knoopzwam, spekzwoerdzwam, en dan zal ik er nog wel een paar vergeten zijn.

Paddenstoelenmiddag speurtocht voor kinderen

Veel kinderen, veel paddenstoelen, veel plezier. Na een druilerige ochtend klaarde het 's middags op. Dat kwam goed uit, want 45 kinderen stonden te popelen om aan de paddenstoelenspeurtocht te beginnen. Een uurtje later waren er heel veel gevonden en wisten de kinderen er weer heel wat meer van af. Na de speurtocht was er heerlijke paddenstoelensoep en werden er nog heel veel paddenstoelen gevilt en gekleid!

November

Excursie Leeghwaterplas

Het was behoorlijk fris, zeg maar gewoon koud, toen we met een groep stoere natuurliefhebbers aan de wandeling begonnen. Een enthousiaste groep buurtbewoners, genaamd “de Eilanders”, doet in samenwerking met de gemeente het onderhoud op de eilanden. Gelukkig hadden we één van deze vrijwilligers, Jan-Willem, in

ons midden, die soms nog wat meer hierover vertelde. Op een van de eilanden bevindt zich het landschapskunstwerk “Monument voor een woningwoning”, gemaakt van veldesdoorns. Even verderop stond nog een mooi groepje witte kluiszwammen. Op een andere plek waar een mooie struik van de wilde kardinaalsmuts stond, waarvan de vrucht wel wat op het hoofddeksel van een kardinaal lijkt. Verder zijn nog het echt judasoor, de grauwe abeel (‘ogenboom’), de vroegbloeiers els en hazelaar, alsmede de moeras- en watercipres besproken. Terug aangekomen bij de startplek was het zéér welkom dat Hanneke en Jan ervoor hadden gezorgd dat we met koffie of thee weer een beetje konden opwarmen, waarvoor nog dank. De gidsen Barbara en Jolanda hadden ons weer veel over de natuur bijgeleerd!

December

Excursie Floriade terrein

Mooi winterweer op deze kortste (qua daglicht) dag van het jaar. Als start van de excursie werd wat meer verteld over de 55 meter hoge Energienaald. Deze mast heeft 10 meter neonverlichting in de top, blauw van kleur aan de kant van Almere Stad en groen van kleur aan de kant van Almere Haven.

Op dit terrein staan, als leuke overblijfselen van de Floriade, nogal wat bijzondere (exotische) bomen en struiken. Een aantal hiervan zijn besproken, zoals bijvoorbeeld de Chinese zevenzonenboom, de Andesstruik, de Perzische slaapboom (in de nacht gaan de blaadjes dicht) en de doodsbeenderenboom! Geert vertelde wat meer over de veel in Australië voorkomende eucalyptus. Hij bewaart via de wortels veel vocht in de bladeren, waar o.a. de koala's van profiteren. Echter, de leerachtige bladeren bevatten veel beschermende olie/was die erg brandbaar is hetgeen een eventuele brand daar aanwakkert.

Rinus maakte duidelijk dat de olijfwilg géén olijf is en ook géén wilg. Waarom heet ie dan zo? Nou, omdat de vrucht op die van een olijf lijkt en het blad op dat van een wilg, ja hoor! En passant hoorden we het geluid van een ijsvogel.

Het vijf meter hoge (kunst)object De Benen is een es op zijn kop die zo ook een poort vormt. Een poort betekent altijd een overgang naar iets anders. Stap er doorheen en waan je voortaan niet langer in een stad met bomen, maar in een bos met huizen. Dit moesten we dus allen doen.

Overig Gidswerk

Kanotocht in het Kromslootpark

Rinus vroeg of er gidsen waren die samen met hem op 20 en 21 september kanovaarders wilden gidsen in het Kromslootpark in het kader van openwater varen. Wat een leuke ervaring, want het Kromslootpark ziet er vanaf de waterkant toch echt anders uit! Tegelijkertijd leer je ook nog wat kanotechnieken, want ook wij moesten mee-kanoën.

Muziekwandelingen

De wandelingen worden georganiseerd door Goede Rede Concerten in samenwerking met het IVN en Stad & Natuur. Er zijn in 2025 vijf concerten georganiseerd en alle waren uitverkocht. Per wandeling kunnen ongeveer 30 liefhebbers zich inschrijven via de website van Goede Rede. De wandelingen, in twee groepen met ieder twee IVN gidsen, starten om 11 uur en half 12 en duren ongeveer 1,5 uur met op 3 verschillende plekken miniconcertjes van ieder 10 minuten. Onderweg vertellen de gidsen van allerlei wetenswaardigheden over de natuur. De vergoeding van de gidsen, vloeit na verrekening van kosten, in de verenigingskas.

Bovenstaand was een korte samenvatting van al onze activiteiten/excursies in 2025. Via de nieuwsbrieven heeft u deze al eerder via de mail ontvangen. Een andere manier om van de natuur te genieten is door middel van de IVN Natuur app. Hierop staan routes vermeld met info en afbeeldingen. Daarnaast kan de app ook gebruikt worden om activiteiten te zoeken door heel Nederland.

En uiteraard wil het bestuur een ieder die zich heeft ingezet bij de uitvoering van al deze activiteiten hartelijk danken, want zonder de tomeloze inzet van al onze vrijwilligers kan de vereniging niet functioneren.

Namens het bestuur,

Harry Muller, secretaris